

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-master Onderwijswetenschappen van de Open Universiteit Nederland**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Open Universiteit Nederland
14 mei 2013	Naam opleiding	: wo-master
onderwerp		Onderwijswetenschappen (60 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 28 september 2012
accreditatie wo-master	Variant opleiding	: deeltijd
Onderwijswetenschappen van de Open Universiteit Nederland (000878)	Locatie opleiding	: Heerlen (afstandsonderwijs)
	Datum goedkeuren, panel	: 7 februari 2012
uw kenmerk	Datum locatiebezoek	: 18 juni 2012
U2012/05461/FRO	Datum visitatierapport	: September 2012
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW
NVAO/20131523/AH		
bijlagen		

3 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook de commissie):

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Onderwijskunde over de masteropleiding Onderwijswetenschappen aan de Open Universiteit. De Open Universiteit verzorgt afstandsonderwijs en is gepositioneerd als deeltijdonderwijs, gericht op studenten die naast hun werk, gezinsleven of andere bezigheden een getuigschrift willen behalen. Inschrijving gebeurt per module, er is dus geen sprake van een jaarrooster. Studenten kunnen in eigen tijd, tempo en plaats studeren.

De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de zelfstudie, aanvullende informatie naar aanleiding van vooraf geformuleerde vragen van de commissie, informatie uit de gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde scripties, en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren. De commissie heeft zowel positieve aspecten

Pagina 2 van 8 opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel gekomen dat de masteropleiding voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 als voldoende.

De commissie concludeert dat het Domeinspecifiek Referentiekader Onderwijskunde een adequaat beeld schetst van het kennisdomein onderwijskunde, de daarbinnen vallende relevante thema's op micro-, meso- en macroniveau en de algemene kennis en vaardigheden waarover afgestudeerden zouden moeten beschikken. Zij zou de instellingen willen aanraden om enkele actuele thema's nadrukkelijker te expliciteren, en de toegevoegde waarde van universitaire onderwijskundige opleiding in Nederland en hun positionering ten opzichte van buitenlandse opleiding sterker neer te zetten. Ondanks deze aanbeveling biedt het kader voldoende houvast om te verifiëren of de beoogde eindkwalificaties van de opleiding voldoen aan de eisen die vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

De commissie kan zich vinden in het profiel en de oriëntatie van de opleiding; een wetenschappelijke onderzoeks- en ontwerpgerichte, veldspecifieke opleiding gericht op het microniveau en het verbeteren van onderwijsleerprocessen. Zij adviseert de principes die hieraan ten grondslag liggen, en daarmee ook de aansluiting op de beoogde eindkwalificaties, het afnemend veld en de wensen van instromende studenten, te expliciteren zodat (kiezende) studenten, docenten en buitenstaanders hierover goed geïnformeerd kunnen worden. De commissie concludeert dat de eindkwalificaties aansluiten op het profiel en de oriëntatie van de opleiding, en tevens op het Domeinspecifiek Referentiekader en de aanvullingen die zij hierop heeft gedaan. Daarmee voldoen de eindkwalificaties aan de eisen die aan een afgestudeerde Onderwijskundige op wetenschappelijk niveau gesteld mogen worden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 als voldoende.

De commissie concludeert dat het curriculum logisch is opgebouwd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen vier fasen waarmee duidelijk wordt dat sprake is van opbouw in complexiteit.

Daarnaast is door middel van een onderzoeks- en ontwerplijn aangegeven in welke modules en fasen van de opleiding de kerncompetenties onderwijs en ontwerp centraal staan. Hoewel studenten de mogelijkheid hebben om de modules in afwijkende volgorde te volgen, vindt de commissie dat de ideale volgorde duidelijk is vastgelegd en wordt gecommuniceerd richting studenten. De inhoudelijke argumentatie van deze volgorde en de opbouw moet geëxpliciteerd worden zodat verschillende betrokkenen hiervan op de hoogte zijn. Ditzelfde geldt voor de didactische keuzes die zijn gemaakt.

De commissie heeft begrepen dat gewaarborgd wordt dat iedere student over de eindkwalificaties beschikt doordat de context die zij inbrengen door de docent wordt afgestemd met de opleidingseisen en wordt benaderd vanuit de theorie die in de module centraal staat. De commissie zou graag zien dat ook op overkoepelend niveau zicht bestaat op en verantwoordelijkheid bestaat voor de ontwikkeling van studenten. Zij waardeert het initiatief van de competentiekaart die hier de oplossing voor zou bieden, en pleit ervoor om

Pagina 3 van 8 dit instrument op korte termijn in te voeren.

Volgens de commissie is er voldoende aandacht voor de wetenschappelijke oriëntatie, hoewel de onderzoekscompetentie wat smal wordt ingevuld in verhouding tot de aandacht voor academische vaardigheden en vorming. De beroepspraktijk wordt nauw betrokken doordat studenten hun eigen context inbrengen in de opleiding. Echter, samen met het beperkte aantal modellen dat aan bod komt, resulteert dit in een smal curriculum. De commissie wijst op het belang van het in kaart brengen van het onderwijskundig veld waarmee iedere student in aanraking dient te komen.

De (digitale) onderwijsleeromgeving is volgens de commissie goed opgezet, en speelt adequaat in op kansen en beperkingen die het afstandsonderwijs tot gevolg heeft. Werkvormen gericht op interactief samenwerken zijn goed opgezet, met als best practice de mogelijkheid die 'Sprints' studenten bieden om eventueel een gedeelte van de opleiding in samenwerking te doorlopen. De commissie stelt vast dat er sprake is van uitstekende voorzieningen en studieondersteuning. Zij is met name onder de indruk van de persoonlijke en intensieve begeleiding die studenten op afstand geboden wordt.

Door het inschrijfsysteem dat de OU hanteert is het niet mogelijk om aan de hand van cohorten de in- en uitstroom van studenten inzichtelijk te maken. De commissie stelt vast dat er ruim voldoende studenten instromen. Het schakeltraject vormt een waarborg voor de kwaliteit van de doelgroep. De voortgang van studenten wordt adequaat gemonitord, en studenten lopen geen onnodige studievertraging op door struikelvakken of een onevenredige studielast.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over goede en betrokken docenten. Er kan een beroep worden gedaan op al het personeel van CELSTEC (Centre for Learning Sciences and Technologies), dit brengt voordelen met zich mee gezien de expertise van en het aantal scriptiebegeleiders, en het opvangen van het groeiende aantal studenten. De commissie concludeert dan ook dat de inhoud en vormgeving van het programma, de kwaliteit van het personeel, en de opleidingsspecifieke voorzieningen de toegelaten studenten in staat stellen om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 als voldoende.

De commissie heeft nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. Er is volgens de commissie sprake van een afgestemde mix van toetsvormen. Ook zijn de inhoud en het niveau van de toetsen die de commissie bestudeerd heeft in orde. Hoewel het bewaken van de aansluiting tussen toetsen en de eindkwalificaties per vak in orde is, zal het doorvoeren van de competentiekaart en het aanwijzen van een verantwoordelijke hiervoor bijdragen aan het in kaart brengen van de ontwikkeling van de student gedurende de gehele opleiding. De wijze waarop de beoordelingsformulieren zijn vormgegeven is al een grote stap in deze richting. De formulieren geven helder inzicht in de voortgang van studenten op verschillende vlakken en worden bovendien voorzien van uitgebreide feedback die door studenten als zeer waardevol ervaren wordt. Vanuit de opleiding is oog voor de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling. De Facultaire Toetsingscommissie is daarbij een zinvolle en onmisbare aanvulling is op het Commissie voor de Examens dat meer op afstand fungeert.

De commissie heeft gezien dat de scriptieprocedure goed in elkaar zit en waarborgt dat

Pagina 4 van 8 studenten adequaat worden begeleid en beoordeeld. De commissie is positief over de uitgebreide en duidelijk feedback die studenten ontvangen. De commissie vindt het niveau van de scripties die zij gezien heeft over het algemeen adequaat. Op basis van de scripties die zij heeft ingezien en de informatie die zij heeft ontvangen over de werkzaamheden van afgestudeerden stelt de commissie vast dat de beoogde eindkwalificaties van de masteropleiding worden gerealiseerd.

Aanbevelingen

De NVAO stelt met tevredenheid vast dat de commissie rapporteert dat de opleiding in de afgelopen periode verschillende wijzigingen heeft doorgevoerd naar aanleiding van de vorige visitatie. Anderzijds stelt de commissie in haar rapport vast dat enkele verbeterpunten die zij signaleert overeenkomen met verbeterpunten die ook al in 2004 werden geformuleerd. De NVAO vraagt hier aandacht voor.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Open Universiteit Nederland te Heerlen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 26 maart 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 13 mei 2013 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-master Onderwijswetenschappen (60 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Heerlen) van de Open Universiteit Nederland te Heerlen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 14 mei 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	De gerealiseerde staf-studentratio voor 2010 is berekend conform de OU-systematiek. Het aantal studie-uren dat ingeschreven studenten bij Onderwijswetenschappen hebben gestudeerd, wordt gedeeld door de uren die de staf besteed heeft aan de opleiding. $(598 \text{ studenten} * 2 \text{ cursussen per jaar} * 120 \text{ uur}) / (9,2 \text{ fte} * 1552 \text{ uur per jaar}) = 143.520/14.278,4 = 10 \text{ uur}$. Dit levert voor de masteropleiding Onderwijswetenschappen een stafstudent ratio op van 1:10: voor elke 10 uur die een student studeert, is de inzet van de staf 1 uur.																																																																																				
Kwalificatie docenten	10 gepromoveerden (4,4 fte) en 15 niet gepromoveerden (4,5 fte)																																																																																				
Studielast																																																																																					
Contacturen	Afstandsonderwijs (docent besteedt per modulegemiddeld 7 uur aan het begeleiden en beoordelen van een student)																																																																																				
Rendement	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Module-afzet</th> <th>Instroom Master via Schakel-Rechtreekse instroom</th> <th>Totale instroom</th> <th>Aantal en percentage van totale instroom</th> <th>Prognose percentage afgestudeerd in 2012</th> <th>Aantal en percentage van totale instroom nog actief studierend</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2002*</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0 (0%)</td> <td>(0%)</td> <td>0 (0%)</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>108</td> <td>30</td> <td>34</td> <td>2 (5,9%)</td> <td>3 (8,8%)</td> <td>2 (5,9%)</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>336</td> <td>40</td> <td>45</td> <td>4 (8,9%)</td> <td>6 (13,3%)</td> <td>5 (11,1%)</td> </tr> <tr> <td>2005</td> <td>469</td> <td>59</td> <td>69</td> <td>1 (1,5%)</td> <td>3 (4,4%)</td> <td>6 (8,7%)</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td>524</td> <td>55</td> <td>77</td> <td>8 (10,4%)</td> <td>8 (10,4%)</td> <td>13 (19,4%)</td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>631</td> <td>72</td> <td>80</td> <td>5 (6,3%)</td> <td>11</td> <td>21 (26,3%)</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>807</td> <td>87</td> <td>105</td> <td>4 (3,8%)</td> <td>14</td> <td>48 (45,7%)</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>1089</td> <td>110</td> <td>128</td> <td>0 (0%)</td> <td>6 (4,3%)</td> <td>68 (53,1%)</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>1018</td> <td>112</td> <td>124</td> <td>1 (0,8%)</td> <td>4 (3,2%)</td> <td>72 (58,1%)</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>1025</td> <td>100</td> <td>112</td> <td>0 (0%)</td> <td>0 (0%)</td> <td>111 (99,1%)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Overzicht van moduleafzet, instroom, rendement van de opleiding en nog actieve studenten</p>								Jaar	Module-afzet	Instroom Master via Schakel-Rechtreekse instroom	Totale instroom	Aantal en percentage van totale instroom	Prognose percentage afgestudeerd in 2012	Aantal en percentage van totale instroom nog actief studierend	2002*	0	0	0	0 (0%)	(0%)	0 (0%)	2003	108	30	34	2 (5,9%)	3 (8,8%)	2 (5,9%)	2004	336	40	45	4 (8,9%)	6 (13,3%)	5 (11,1%)	2005	469	59	69	1 (1,5%)	3 (4,4%)	6 (8,7%)	2006	524	55	77	8 (10,4%)	8 (10,4%)	13 (19,4%)	2007	631	72	80	5 (6,3%)	11	21 (26,3%)	2008	807	87	105	4 (3,8%)	14	48 (45,7%)	2009	1089	110	128	0 (0%)	6 (4,3%)	68 (53,1%)	2010	1018	112	124	1 (0,8%)	4 (3,2%)	72 (58,1%)	2011	1025	100	112	0 (0%)	0 (0%)	111 (99,1%)
Jaar	Module-afzet	Instroom Master via Schakel-Rechtreekse instroom	Totale instroom	Aantal en percentage van totale instroom	Prognose percentage afgestudeerd in 2012	Aantal en percentage van totale instroom nog actief studierend																																																																															
2002*	0	0	0	0 (0%)	(0%)	0 (0%)																																																																															
2003	108	30	34	2 (5,9%)	3 (8,8%)	2 (5,9%)																																																																															
2004	336	40	45	4 (8,9%)	6 (13,3%)	5 (11,1%)																																																																															
2005	469	59	69	1 (1,5%)	3 (4,4%)	6 (8,7%)																																																																															
2006	524	55	77	8 (10,4%)	8 (10,4%)	13 (19,4%)																																																																															
2007	631	72	80	5 (6,3%)	11	21 (26,3%)																																																																															
2008	807	87	105	4 (3,8%)	14	48 (45,7%)																																																																															
2009	1089	110	128	0 (0%)	6 (4,3%)	68 (53,1%)																																																																															
2010	1018	112	124	1 (0,8%)	4 (3,2%)	72 (58,1%)																																																																															
2011	1025	100	112	0 (0%)	0 (0%)	111 (99,1%)																																																																															

- prof. dr. P. Van Petegem, gewoon hoogleraar Onderwijskunde, Universiteit Antwerpen (voorzitter);
- prof. dr. J. Elen, gewoon hoogleraar Onderwijs- en Opleidingskunde en vicedecaan onderwijs van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven;
- prof. dr. R.H. Mulder, hoogleraar Educational Science, University of Regensburg;
- drs. G.A.B. Zandsteeg, senior consultant en manager bij TriamFloat;
- T. Hoogerwaard BSc, student masteropleiding Onderwijskunde, Universiteit Utrecht.

Het panel werd ondersteund door mevrouw N.M. Verseput, secretaris (gecertificeerd).